

Pensumafgrænsning for Knogle-, Led- og Bløddelspatologi (Patologi, 3. udgave: Kapitel 19 & 20)

Nedenstående repræsenterer en pensumafgrænsning vedr. knogle-, led- og bløddelspatologi. Der henvises til lærebogen (PATOLOGI, 3. udgave), og til de tekstslides, der vil blive uploadet i tilslutning til forelæsningserne inden for emnerne. Eksamensopgaverne baseres så vidt muligt inden for følgende pensumafgrænsningen:

Kapitel 19 Knogle- og ledpatologi:

s. 627-630: Indledning, symptomer og undersøgelser - overordnet forståelse og kendskab.

s. 630-644: Fokusér på overordnet kendskab til de væsentligste eksempler inden for de grundlæggende ikke-neoplastiske sygdomsgrupper:

Medfødte lidelser:	osteogenesis imperfecta
Inflammatoriske lidelser:	osteomyelitis
Metaboliske lidelser:	osteoporose & Pagets knoglesygdom
Traumatiske læsioner:	knoglefraktur
Vækstforandringer:	fibrøs dysplasi

s. 644-662: Fokusér på overordnet kendskab til de klassiske eksempler på neoplastiske knoglelidelser (med eksempler på både benigne og maligne), og at der bortset fra kondrosarkom (samt myelomatose og metastaser) oftest er tale om tumorer hos børn og unge, men at de maligne er sjældne. Der lægges vægt på kendskab til følgende tumorer:

Knogledannende:	osteoidt osteom og osteosarkom
Bruskdannende:	kondrom/enkondrom, osteokondrom og kondrosarkom
Blandede:	osteokondrom
Primitiv:	Ewings sarkom
Andet:	kæmpecelletumor (osteoklastom)

s. 662-669: Kende til eksempler på artropatier med forskellig ætiologi:

Akut inflammation:	infektiøs arthritis
Kronisk inflammation:	rheumatoid arthritis
Degeneration:	osteoartrose
Metabolisk:	urinsyreigt
Tumorlignende læsioner:	ganglion og tenosynovial kæmpecelletumor

s. 671: Resumé - væsentlig viden.

Kapitel 20 Bløddelspatologi:

s. 673-680: Symptomer og undersøgelser - overordnet forståelse og paratviden, samt kendskab til klassifikation af bløddelstumorer, herunder til inddelingen af bløddelstumorer efter klinisk opførsel.

s.680-713: Fokusér på overordnet kendskab til nomenklaturen af neoplastiske lidelser i bløddele, som den fremgår af oversigten Tabel 20.4, s. 679. Det er væsentligt, at man ud fra navngivning forstår, om der er tale om benigne eller maligne tumorer og (jf. forelæsningsnoter), at forskellige typer findes i forskellige aldersgrupper (gerne eksemplificeret ved klassiske tumorformer som:

rhabdomyosarkom hos børn, synovialt sarkom hos yngre voksne, de fleste andre hos ældre voksne). Desuden at de benigne er 100 gange hyppigere end de maligne.

Overordnet forståelse af malignitetsgrad og spredningsmønster (særligt hæmatogen spredning). Der er i teksten nævnt mange entiteter, men fokus anbefales lagt på de små begyndelsesafsnit og "definition" for hver af entitet. Den efterfølgende uddybende tekst ligger uden for eksamenspensum.

Overordnet viden om at mange bløddelstumorer har særlige genetiske abnormiteter, hvis påvisning benyttes i daglig diagnostik (FISH og/eller RT-PCR metoder) forventes, men kendskab til de præcise translokationer etc. ligger uden for eksamenspensum.

Et eksempel, som dog ønskes bekendt, da det har stor behandlingsmæssig betydning og giver grundlæggende forståelse for targeteret behandling, er de overordnede forandringer (ikke de mange forskellige undertyper af mutationer) ved gastrointestinal stromal tumor (GIST), som de fremgår af "klinisk konsekvens af patoanatomisk undersøgelse" boksen s. 710-712 (men ikke den længere kommentar s.712-713).

s. 715: Resumé - Væsentlig viden.